

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Πίνακας περιεχομένων

.....	1
.....	2
A. Γενικά.....	4
B. Δομή.....	4
1. Οικονομική Υπηρεσία : ασυμβίβαστα Διατάκτη και Π.Ο.Υ.....	4
2. Πολιτική Προστασία.....	5
3. Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.....	5
4. Προβαδίσματα κατηγοριών.....	6
5. Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.....	7
6. Ακροτελεύτιο άρθρο.....	9
Γ. Υπευθυμίσεις-Επισημάνσεις.....	9

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ**

**Αθήνα, 15.02.2024
Αρ. πρωτ.: 14987**

Ταχ. Δ/ση : Κατεχάκη 56
Ταχ. Κωδικός : 115 25 Αθήνα
Πληροφορίες : Β.Φλίγκου,
: Σ.Μουτσάτσου
Τηλέφωνο : 213 2035 743, 773
: v.fligkou@attica.gr
Email : s.moutsatsou@attica.gr

Προς:
1. Δήμους αρμοδιότητας μας
2. Συνδέσμους αρμοδιότητας μας
3. Προέδρους Υπηρεσιακών Συμβουλίων
(μέσω των Δήμων της έδρας τους)

ΘΕΜΑ: Νομοθετικό πλαίσιο και διευκρινίσεις σε θέματα Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας

Με το παρόν έγγραφο γίνεται προσπάθεια από την Υπηρεσία μας να συγκεντρώσει το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο καθώς και να διευκρινίσει ζητήματα που ανακύπτουν και καθυστερούν την ολοκλήρωση εξέτασης των των τροποποιήσεων των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων σας.

A. ΓΕΝΙΚΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.3584/2007 :

- στην παρ.1 ορίζεται ότι : «Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας καθορίζονται η εσωτερική διάρθρωση των υπηρεσιών σε Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, Τμήματα, Αυτοτελή Τμήματα και Αυτοτελή Γραφεία, οι αρμοδιότητες τους και οι θέσεις κατά κατηγορίες και κλάδους προσωπικού. Επίσης, ορίζονται οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων».
- στην παρ.4 σχετικά με τη Σύσταση Γενικών Διευθύνσεων στους δήμους, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 του ν.5056/2023, ορίζονται τα εξής: «Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, σε Δήμους που έχουν πληθυσμό από τριάντα χιλιάδες κατοίκους (30.000) έως εβδομήντα πέντε χιλιάδες (75.000) κατοίκους, καθώς και σε Συνδέσμους με συνολικό πληθυσμό των μελών τους πάνω από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) κατοίκους μπορεί να συσταθεί μία (1) Γενική Διεύθυνση. Για τους δήμους με πληθυσμό από εβδομήντα πέντε χιλιάδες και έναν κάτοικο (75.001) έως και εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοίκους (150.000) μπορούν να συσταθούν έως δύο (2) Γενικές Διευθύνσεις. Για τους Δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο των εκατό πενήντα χιλιάδων και ενός κατοίκων (150.001) μπορούν να συσταθούν έως τρεις Γενικές Διευθύνσεις. Ειδικά στον Δήμο Αθηναίων μπορεί να συσταθούν μέχρι τέσσερις (4) Γενικές Διευθύνσεις».
- στην παρ.5. σχετικά με την τροποποίηση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. ορίζεται ότι «Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση των Οργανισμών κατά το τελευταίο εξάμηνο της Δημοτικής ή Κοινοτικής περιόδου, με εξαίρεση την περίπτωση ανάθεσης ή μεταβίβασης νέων αρμοδιοτήτων και σε συμμόρφωση με τελεσίδικη δικαστική απόφαση».

Ανάλογα με το αντικείμενο και τους σκοπούς τους οι κεντρικές υπηρεσίες ενός Δήμου δύναται να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- **Επιτελικές Υπηρεσίες**, με αρμοδιότητες την παροχή επιτελικής υποστήριξης στα πολιτικά όργανα και στις δημοτικές υπηρεσίες, δηλ. επεξεργασμένων στοιχείων και προτάσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.
- **Υπηρεσίες Υποστήριξης**, με αρμοδιότητες την παροχή διοικητικής οικονομικής και τεχνικής υποστήριξης σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες.
- **Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής**, με αρμοδιότητες που αφορούν την προστασία του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος και την προώθηση της αστικής ανάπτυξης.
- **Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού**, με αρμοδιότητες που αφορούν στην κοινωνική προστασία, στην προστασία της δημόσιας υγείας και στην παροχή υπηρεσιών στους τομείς της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.
- **Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης**, με αρμοδιότητες που αφορούν στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής (φυτική και ζωική παραγωγή), στη μεταποίηση και στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, τουρισμός) καθώς και την προαγωγή της απασχόλησης.

B.ΔΟΜΗ

1. Οικονομική Υπηρεσία : ασυμβίβαστα Διατάκτη και Π.Ο.Υ.

Στα υπ'αρίθ.πρωτ. 2/51290/0026/2016 (ΑΔΑ 9637Η-ΩΛΦ), 2/45897/0026/2017 (ΑΔΑ 65ΟΦΗ-36Κ) και 165472/11.11.2022 (ΑΔΑ: 9Δ8ΡΗ-7ΗΧ) έγγραφα του Υπουργείου Οικονομικών και τα άρθρα 203, 204 και 205 του ν.4555/2018 εξειδικεύονται και κατανέμονται οι αρμοδιότητες των φορέων των οικονομικών υπηρεσιών καθώς και τα ασυμβίβαστα του Διατάκτη και του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να **προκύπτει** με σαφήνεια το πρόσωπο που δίνει εντολή για την πραγματοποίηση της δαπάνης και το πρόσωπο που ελέγχει, εκκαθαρίζει και δίνει την εντολή πληρωμής της δαπάνης. Οι προαναφερθέντες ρόλοι πρέπει να είναι διακριτοί και να μη συντρέχουν περισσότεροι από έναν στο ίδιο πρόσωπο.

2. Πολιτική Προστασία

Αναφορικά με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4662/2020 όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 του ν.5075/2023 : «1. Στους Δήμους συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Δήμαρχο. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια παραμονής στη θέση είναι τα τέσσερα (4) έτη. Σε περίπτωση ελλείψεως προσωπικού για τη στελέχωση του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, χρέη προϊσταμένου τμήματος εκτελεί ο Γενικός Διευθυντής του Δήμου και σε περίπτωση ελλείψεως ή απουσίας του, ο προϊστάμενος των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου ή ο εκτελών χρέη προϊσταμένου. 2. Το προσωπικό του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας έχει την υποχρέωση άμεσης επικοινωνίας, πληροφοριακής υποστήριξης του έργου του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας και του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων και άμεσης κοινοποίησης κάθε περιστατικού πολιτικής προστασίας που εκδηλώνεται εντός του οικείου Δήμου, καθώς και αναλυτικής ενημέρωσης καθ' όλη τη χρονική διάρκεια εκδήλωσης και εξέλιξής του» και παραθέτονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του.

Συναφώς σας υπενθυμίζουμε τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2641/1998 στις οποίες προβλέπεται ότι : “5. Για τις ανάγκες οργάνωσης, σχεδιασμού και προπαρασκευής της Π.Α.Μ.: α. [...] δ. Στους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού συνιστάται Γραφείο Πολιτικής Άμυνας.” Επισημαίνεται ότι η σύσταση των Γραφείων Π.Α.Μ. γίνεται ευθέως δια του ανωτέρω νόμου και δεν απαιτείται γι' αυτό τροποποίηση του ΟΕΥ σας, ωστόσο το εν λόγω γραφείο θα πρέπει να αποτυπώνεται στη διοικητική διάρθρωση του φορέα σας.

3. Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου

Αναφορικά με τον εσωτερικό έλεγχο (internal audit) είναι η ανεξάρτητη ελεγκτική - συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες. Συγκεκριμένα σχετικά με τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με το άρθρο 10 του ν.4795/2021, στην παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ'αρ. 86218/15-12-2022 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 6506/τ.Β/2022) ορίζεται ότι: «Συστήνονται Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού εφόσον, κατά τη δημοσίευση της παρούσας, πληρούνται σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια: α) Το σύνολο του τακτικού προσωπικού του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπερβαίνει τους πενήντα (50) υπαλλήλους και β) το ύψος του προϋπολογισμού του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπερβαίνει τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ».

Περαιτέρω και όσον αφορά την στελέχωση της οργανικής μονάδας σας εφιστούμε την προσοχή στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4795/2021 σύμφωνα με την οποία : “Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου στελεχώνεται από υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ ή κατά περίπτωση και από ένστολο προσωπικό και ειδικό επιστημονικό προσωπικό (στο εξής: εσωτερικοί ελεγκτές) και ΔΕ για τη γραμματειακή υποστήριξη της υπηρεσίας, κατόπιν συνεκτίμησης της ελεγκτικής προϋπηρεσίας στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, καθώς και τυχόν διαπιστεύσεων ή πιστοποιήσεων τους, συναφών με τον εσωτερικό έλεγχο. Στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου προϊστανται υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλογής σε μονάδα αντίστοιχου επιπέδου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Εξακολουθούν να ισχύουν ειδικότερες διατάξεις κάθε φορέα που προβλέπουν εξειδικευμένα προσόντα ή προϋποθέσεις για τη στελέχωση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αυτού. Οι Προϊστάμενοι και οι υπάλληλοι της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου που ασκούν καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή, υποχρεούνται, εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος της παρ. 10 ή από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα, να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή της παρ. 10, εκτός αν διαθέτουν ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο. Σε περίπτωση της μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης αίρεται η τοποθέτησή τους στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου και του προσωπικού της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της Μονάδας”.

4. Προβαδίσματα κατηγοριών

Στην υπ' αρ. 26109/05.06.2018 (ΑΔΑ: Ω59Ρ465ΧΘ7-Υ4Ι) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα: «Εφαρμογή του προβαδίσματος κατηγοριών κατά την επιλογή προϊσταμένων σε θέσεις ευθύνης των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού» αναφέρεται ότι: «Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97 του Υ.Κ. ορίζεται ότι «1. Το προβάδισμα μεταξύ των υπαλλήλων καθορίζεται ως εξής: α) Μεταξύ υπαλλήλων που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες, προηγούνται οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΕΘ και ακολουθούν κατά σειρά οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ, της κατηγορίας ΤΕ, της κατηγορίας ΔΕ και, τέλος, οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΥΕ.....δ) Όπου από τις οικείες οργανικές διατάξεις επιτρέπεται η τοποθέτηση προϊσταμένου κατηγορίας που έπεται κατά το προβάδισμα, δεν ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών» [...]. Κατά την έννοια των συνταγματικών αρχών της ισότητας, της αξιοκρατίας και της κατοχυρωμένης στο άρθρο 103 του Συντάγματος αρχής της ορθολογικής οργανώσεως της δημόσιας διοίκησης και ιδίως του άρθρου 97 του Υπαλληλικού Κώδικα, το καθοριζόμενο προβάδισμα των κατηγοριών των υπαλλήλων παύει να ισχύει ΜΟΝΟΝ στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι οργανικές διατάξεις βάσει του αντικειμένου των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων και την ειδικότητα του κλάδου των υπαλλήλων προβλέπουν την τοποθέτηση ως προϊσταμένου οργανικής μονάδας υπαλλήλου που έπεται κατά το προβάδισμα και ΟΧΙ ΑΔΙΑΚΡΙΤΩΣ για όλες τις σχετικές οργανικές μονάδες.»

Ακολούθως, στη με αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.50/2412/οικ.21795/18.06.2018 (ΑΔΑ: ΨΤΜΓ465ΧΘΨ-ΣΟΔ) εγκύκλιο του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης με θέμα: «Προβάδισμα κατηγοριών - προϊστάμενοι οργανικών μονάδων» ορίζονται τα εξής: «Η πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, αναφερόμενη σε αδιάκριτη κατάργηση του προβαδίσματος των κατηγοριών και λαμβάνοντας υπ' όψη το γράμμα του άρθρου 97 του Υ.Κ. («Όπου από τις οικείες οργανικές διατάξεις επιτρέπεται η τοποθέτηση προϊσταμένου κατηγορίας που έπεται κατά το προβάδισμα δεν ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών»), δεν έχει την έννοια ότι η διαζευκτική διατύπωση των κατηγοριών στις οικείες διατάξεις (π.χ. ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ) ή ακόμη και η πρόβλεψη ως αποκλειστικής κατηγορίας για ορισμένη θέση ή θέσεις ευθύνης μιας κατώτερης με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 97 Υ.Κ. κατηγορίας συγκεκριμένου-ων κλάδου-ων/ειδικότητας-ων, αντιστρατεύεται τη ρύθμιση του άρθρου αυτού. Αντίθετα, η χρήση των διατυπώσεων αυτών εξακολουθεί να παραμένει δυνατή και εντός των πλαισίων των εξουσιοδοτικών διατάξεων, ωστόσο, προκειμένου να συμμορφώνονται οι φορείς στην εν λόγω νομολογία, θα πρέπει:

α) να μην αξιοποιούν την εξαιρετική διατύπωση του άρθρου 97 περ. δ' του Υ.Κ. αδιακρίτως σε όλες τις περιπτώσεις θέσεων ευθύνης, **δηλαδή να περιορίζονται σε όσες περιπτώσεις μπορεί να τεκμηριωθεί η αναγκαιότητα και σκοπιμότητά** της, και

β) να προκύπτει σχετική τεκμηρίωση, είτε από το σώμα της πράξης είτε από τα στοιχεία του φακέλου, ώστε να διασφαλίζεται ότι η εξαίρεση που υλοποιείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97 περ. δ' του Υ.Κ., δεν οδηγεί σε αδιάκριτη κατάργηση του προβαδίσματος των κατηγοριών, αλλά είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με την εξυπηρέτηση της αρχής της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εντός του πλαισίου των εξουσιοδοτικών διατάξεων.»

Προς επίρρωση των ανωτέρω στην πρόσφατη με αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.31.72/3195/οικ.5363/28-03-2023 (ΑΔΑ: Ψ23Τ46ΜΤΛ6-1ΚΘ) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα: «Υπηρεσιακή Κατάσταση υπαλλήλων» ορίζονται τα εξής: «Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, προκύπτει ότι, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, η ένταξη των υπαλλήλων σε θέσεις κλάδου των οριζόμενων εκ του Υπαλληλικού Κώδικα κατηγοριών και η διατήρηση της διάκρισης και του προβαδίσματος των κατηγοριών αυτών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος της υπηρεσιακής εξέλιξης των υπαλλήλων και ειδικότερα όσον αφορά την τοποθέτηση προϊσταμένων κατόπιν επιλογής ή και σύμφωνα με τις διατάξεις περί αναπλήρωσης. Προκύπτει, σε κάθε περίπτωση, η βούληση του νομοθέτη για διάκριση των κατηγοριών ΤΕ και ΠΕ, με προβάδισμα στην κατηγορία ΠΕ. Προς επίρρωση των ανωτέρω, στην περίπτωση της μετάταξης από θέση κλάδου της κατηγορίας ΤΕ σε θέση κλάδου της κατηγορίας ΠΕ, τηρουμένου του προβαδίσματος των κατηγοριών, η μετάταξη ορίζεται ως μετάταξη σε ανώτερη κατηγορία.»

Συνοψίζοντας σας εφιστούμε την προσοχή στα κάτωθι :

- η επιλογή των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ με ενδιάμεσο το **“ή διαζευκτικό”** **αντί το “εν ελλείψει”** καταργεί επί της ουσίας το θεσπιζόμενο προβάδισμα που προβλέπει το άρθρο 99 του ν. 3584/2007. Το ίδιο ισχύει και μεταξύ των κατηγοριών ΤΕ και ΔΕ. Η εξαίρεση από το προβάδισμα των κατηγοριών (άρθρο 97 περ. δ. του Υ.Κ.) απαιτεί τεκμηρίωση και καθώς αποτελεί εξαίρεση δύναται να θεσπίζεται στο ελάχιστο ποσοστό επί του σύνολου των θέσεων ευθύνης. Η πολυετής εμπειρία των υπηρετούντων υπαλλήλων ή ενδεχομένως οι εξαιρετικές τους ικανότητες δεν αποτελούν επιχείρημα εξαίρεσης από το προβάδισμα των κατηγοριών.
- δεν δύναται να δίνεται **προβάδισμα μεταξύ υπαλλήλων της ίδιας κατηγορίας** π.χ. ΠΕ κλάδου και ειδικότητας Επικοινωνίας, Ενημέρωσης και Δημοσίων Σχέσεων και **εν ελλείψει** ΠΕ κλάδου και ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού.
- σε επίπεδο Διεύθυνσης θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα να προΐστανται όλοι οι προϊστάμενοι των υποκείμενων τμημάτων ειδημή συντελείται **αποκλεισμός κατηγοριών**.
- **η επιλογή των κλάδων/ειδικοτήτων** των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται κατάλληλοι για την κατάληψη θέσεων ευθύνης **πρέπει να δικαιολογείται απόλυτα από τις αρμοδιότητες** που έχουν απονεμηθεί στην οργανική μονάδα π.χ. δεν δύναται υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ κλάδου Μηχανικών ειδικότητας Πολιτικών Μηχανικών να προΐσταται σε Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας.
- Παλαιοί Ο.Ε.Υ, που δεν έχουν συμμορφωθεί στις σχετικές διατάξεις για το προβάδισμα των κατηγοριών, θα πρέπει σε οποιαδήποτε τροποποίηση να περιλαμβάνουν και την σχετική εναρμόνιση με την ισχύουσα νομοθεσία.

5. Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 31 του ν. 3013/2002 όπως ισχύει περιγράφονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις σύστασης και διάρθρωσης των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών. Σας εφιστούμε την προσοχή στις πληθυσμιακές διακρίσεις που θέτει ο νόμος για την δημιουργία των αντίστοιχων οργανικών μονάδων, ήτοι :

- στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό **μέχρι πέντε χιλιάδες κατοίκους**, το συνιστώμενο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί σε επίπεδο Αυτοτελούς Γραφείου υπαγόμενο στον Δήμαρχο
- στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό **από πέντε έως είκοσι χιλιάδες κατοίκους**, το συνιστώμενο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, υπαγόμενο στη Διεύθυνση Διοίκησης ή στην ανάλογης αρμοδιότητας οργανική μονάδα.
- Στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού **με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων κατοίκων**, το συνιστώμενο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης, η οποία απαρτίζεται από τα εξής δύο Τμήματα:

α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών, με αρμοδιότητες ανάλογες με αυτές που περιγράφονται στην παράγραφο 1.

β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης, στο οποίο αποστέλλονται από τα Κ.Ε.Π. αιτήσεις πολιτών, η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του οικείου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού. Το Τμήμα προωθεί τα αιτήματα στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσίες, παρακολουθεί τη διαδικασία διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών, παραλαμβάνει το σχετικό έγγραφο και το αποστέλλει στο Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής της αίτησης. Επίσης το Τμήμα τηρεί τα σχετικά με τη διακίνηση των ανωτέρω αναφερόμενων αιτήσεων πολιτών στατιστικά στοιχεία, υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Περαιτέρω και σχετικά με το προβάδισμα κατηγοριών των υπηρεσιών ΚΕΠ σύμφωνα με το άρθρο 260 του ν.4555/2018 ορίζεται ότι : **“1. Προϊστάμενοι σε οργανικές μονάδες υπηρεσιών Κ.Ε.Π. τοποθετούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις υπάλληλοι των ακόλουθων κατηγοριών και κλάδων: α. ΠΕ και ΤΕ του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (Δ.Υ.Π.), ή β. ΠΕ και ΤΕ άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε Κ.Ε.Π. διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, των οποίων τα**

προσόντα ανταποκρίνονται στις θέσεις ευθύνης Κ.Ε.Π., σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις. 2. Σε περίπτωση μη ύπαρξης υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ που να πληρούν τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α` ή β` της παραγράφου 1, ως προϊστάμενοι δύναται να τοποθετούνται υπάλληλοι ΠΕ και ΤΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων.3. Σε περίπτωση μη ύπαρξης υπαλλήλων των ανωτέρω παραγράφων 1 και 2, επιτρέπεται να προΐστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ του κλάδου Δ.Υ.Π. ή άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε Κ.Ε.Π. διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, και εν ελλείψει αυτών, υπάλληλοι ΔΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων.”.

Ωστόσο, πέραν του ανωτέρω προβαδίσματος που αφορά τις ειδικότητες που δύναται να προΐστανται, δεν μπορεί να καταργείται το προβάδισμα των κατηγοριών όπως ορίζεται στις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 99 ν. 3584/2007). Συγκεκριμένα, τα προβαδίσματα των ΚΕΠ πρέπει να αποτυπώνονται ως ακολούθως :

→ Σε επίπεδο Διεύθυνσης:

ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) με Ειδικότητα ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) ή ΠΕ άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε ΚΕΠ διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, των οποίων τα προσόντα ανταποκρίνονται στις θέσεις ευθύνης ΚΕΠ, σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και **εν ελλείψει**

ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) με Ειδικότητα ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) ή ΤΕ άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε ΚΕΠ διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, των οποίων τα προσόντα ανταποκρίνονται στις θέσεις ευθύνης ΚΕΠ, σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και **σε περίπτωση μη ύπαρξης υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ που να πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις:**

ΠΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων

και **εν ελλείψει**

ΤΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων

→ Σε επίπεδο Τμήματος :

ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) με Ειδικότητα ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) ή ΠΕ άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε ΚΕΠ διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, των οποίων τα προσόντα ανταποκρίνονται στις θέσεις ευθύνης ΚΕΠ, σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και **εν ελλείψει**

ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) με Ειδικότητα ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) ή ΤΕ άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε ΚΕΠ διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, των οποίων τα προσόντα ανταποκρίνονται στις θέσεις ευθύνης ΚΕΠ, σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και **σε περίπτωση μη ύπαρξης υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ που να πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις:**

ΠΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων

και **εν ελλείψει**

ΤΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων

και **εν ελλείψει**

ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) με Ειδικότητα ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΔΥΠ) ή ΔΕ άλλων κλάδων και ειδικοτήτων που έχουν πραγματική και αποκλειστική υπηρεσία σε ΚΕΠ διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, των οποίων τα προσόντα ανταποκρίνονται στις θέσεις ευθύνης ΚΕΠ, σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις

και εν ελλείψει

ΔΕ όλων των κλάδων και ειδικοτήτων

6. Ακροτελεύτιο άρθρο

Με την παρ. 3 του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 ορίζεται ότι : “[...] Στην περίπτωση αυτή στο κείμενο κάθε κανονιστικής πράξης σε ιδιαίτερο ακροτελεύτιο άρθρο ή σε ιδιαίτερη ακροτελεύτια διάταξη με τον τίτλο «κάλυψη δαπάνης» αναγράφεται υποχρεωτικά το μέγεθος της δαπάνης και η κατανομή της σε οικονομικά έτη και βεβαιώνεται επίσης υποχρεωτικά από το αρμόδιο για την έκδοση ή την έγκριση της πράξης όργανο, η πίστωση του προϋπολογισμού του νομικού προσώπου από την οποία πρόκειται να καλυφθεί η εν λόγω δαπάνη [...]” ενώ στην παρ.4 ορίζεται ότι: «*Η αναφορά των στοιχείων των προηγούμενων παραγράφων στο σώμα της κανονιστικής πράξης αποτελεί ουσιώδη τύπο για την έκδοσή της. Σε περίπτωση παράλειψης της αναφοράς αυτής η κανονιστική πράξη δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως*”. Επιπλέον σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: “*Η σύσταση θέσεων προσωπικού με τους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. γίνεται μετά από εκτίμηση των υπηρεσιακών αναγκών και με την προϋπόθεση ότι για τη σύσταση κάθε νέας οργανικής θέσης θα πρέπει ο μέσος όρος των τακτικών εσόδων των δύο τελευταίων ετών να είναι διπλάσιος του ποσού στο οποίο ανέρχεται η ετήσια δαπάνη του βασικού μισθού του καταληκτικού κλιμακίου των προτεινόμενων νέων θέσεων πολλαπλασιαζόμενης της δαπάνης αυτής επί δύο.*”

Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση τροποποίησης του ΟΕΥ του φορέα σας πρέπει να συνοδεύεται από **βεβαίωση της Οικονομικής Υπηρεσίας** του φορέα σας στην οποία να αναφέρεται :

α) το σύνολο της δαπάνης που προκαλείται από την τροποποίηση του ΟΕΥ

β) η ύπαρξη πιστώσεων επί εγκεκριμένου προϋπολογισμού για τη σύσταση θέσεων στην οποία πρέπει να αναφέρονται τα δύο τελευταία οικονομικά έτη από τη λήψη της απόφασης π.χ. 2022 και 2023 εφόσον η απόφαση λαμβάνεται εντός του έτους 2024.

Όλα τα ανωτέρω θα πρέπει να αναφέρονται και στο ακροτελεύτιο άρθρο.

Γ.ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΕΙΣ-ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

✓ Σας υπενθυμίζουμε το υπ’ αριθ.πρωτ. 89540/03-12-2021 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο σας κοινοποιήθηκε με το υπ’ αρ. 156863/07-12-2021 έγγραφο της Υπηρεσίας μας και παρακαλούμε τα αιτήματα που αφορούν την τροποποίηση του ΟΕΥ του φορέα σας να συνοδεύονται από **βεβαίωση στην οποία να προκύπτει ότι κάθε μονάδα στελεγχώνεται από επαρκή αριθμό υπαλλήλων για την αποφυγή φαινομένων δομικού πληθωρισμού**, όπως περιγράφεται στο σχετικό έγγραφο.

✓ Σας υπενθυμίζουμε το υπ’αρ.πρωτ. ΔΙΔΔΑ/Φ.20/οικ.127/03-01-2023 (ΑΔΑ: 6ΣΙΙ46ΜΤΛ6-ΛΕ3) έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών σύμφωνα με το οποίο: “**Σε οποιαδήποτε όμως μεταγενέστερη έκδοση νέου οργανισμού/κανονισμού λειτουργίας εννοείται ότι οι κλάδοι και ειδικότητες των θέσεων προσωπικού θα πρέπει να προσαρμοστούν στις διατάξεις του ΠΔ 85/2022.**”

✓ Σας υπενθυμίζουμε την υποχρέωση που έληξε την 18η.3.2022 για την τροποποίηση του Ο.Ε.Υ. του Δήμου σας σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος **διαχείρισης αδέσποτων ζώων** ώστε να ενταχθούν οι αρμοδιότητες και η ανάληψη ευθύνης που απορρέουν από αυτό (άρθρο 46 ν.4830/2021).

✓ Στους Δήμους που λειτουργεί **Δημοτική Αστυνομία** υπενθυμίζουμε την υποχρέωση της αποστολής στοιχείων στην Υπηρεσία μας προκειμένου να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην παρ. 6 του άρθρου 4 του ν.5003/2022 διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθώς δεν αρκεί μόνο η αναγραφή τους στον ΟΕΥ.

✓ Σας επισημαίνουμε ότι η σύνταξη κανονισμών λειτουργίας, δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δημάρχου (άρθρο 58 του ν. 3852/2010), καθώς αυτές οι αποφάσεις αποτελούν ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου. Συναφώς, αρμοδιότητα του Δημάρχου δεν αποτελεί και η έκδοση βεβαιώσεων που αφορούν

στο προσωπικό του Δήμου όπως είναι τα πιστοποιητικά υπηρεσιακών μεταβολών. Συνεπώς ο ΟΕΥ ως ειδικότερη κανονιστική πράξη ορθό είναι να αναφέρει ποιο Τμήμα ή Διεύθυνση εκδίδει σχετικά έγγραφα και βεβαιώσεις.

✓ Επισημαίνεται ότι ο τρόπος καταγραφής των θέσεων (οργανικών, προσωποπαγών) πρέπει να είναι σαφής και διακριτός :

- ένας πίνακας για το μόνιμο προσωπικό , στον οποίο θα αναφέρονται οι υφιστάμενες **οργανικές** θέσεις, σε πρόσθετη στήλη οι νέες **οργανικές** θέσεις (αν συστήνονται) και **εάν υπάρχουν** στήλη από την οποία να προκύπτει ο αριθμός των κατηργημένων. Ο συνολικός αριθμός των νέων θέσεων που θα προκύπτει ανα κατηγορία θα υπολογιστεί αφαιρώντας τις κατηργημένες από μετατροπή θέσεις

παράδειγμα 1 : ΠΕ κλάδος ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ειδικότητα ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ : υφιστάμενες 5, νέες 0.

παράδειγμα 2: ΠΕ κλάδος/ειδικότητα ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ: υφιστάμενες 15, νέες 5, κατηργημένες 2. Εν προκειμένω ο υπολογισμός κόστους θα γίνει για 3 θέσεις, καθώς επί του προϋπάρχοντος κόστους η επιβάρυνση που προκύπτει είναι για 3 θέσεις.

- ένας πίνακας από τον οποίο να προκύπτει ο αριθμός των προσωποπαγών θέσεων μόνιμων υπαλλήλων. **Δεν δύνανται** να μετατρέπονται οι υφιστάμενες προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού σε οργανικές.

- ένας πίνακας για τους υπαλλήλους ΙΔΑΧ.

Ολοκληρώνοντας, παρακαλούμε όπως προβείτε **άμεσα** σε ενημέρωση όλων των αρμόδιων υπαλλήλων σας, των αρμόδιων οργανικών μονάδων σας καθώς και των τυχόν εποπτευόμενων φορέων σας, σχετικά με την εφαρμογή και την τήρηση όσων αναφέρονται παραπάνω. Οι Δήμοι που αποτελούν τις έδρες των Υπηρεσιακών Συμβουλίων (Δ.Αθηναίων, Δ.Πειραιά, Δ.Καλλιθέας, Δ.Περιστερίου, Δ.Ηλιούπολης, Δ. Δ.Χαλανδρίου, Δ.Νικαίας-Αγ.Ι.Ρέντη, Δ.Αχαρνών, Δ.Φυλής) παρακαλούνται για την επίδοση του παρόντος στους Προέδρους των Υπηρεσιακών Συμβουλίων.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΟΛΓΑ ΠΕΤΣΟΓΛΟΥ

Κοινοποίηση:

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

info@kede.gr

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

info@pedattikis.gr

3. ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

info@enpe.gr

4. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ Γ.Γ. ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ "ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ"

info@kleisthenis.org

5. ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

syllogosdat@yahoo.gr

Ε.Δ.:

1.Γραφείο Γραμματέα Α.Δ.Α.

2.Γενικό Δ/ντη Εσωτερικής Λειτουργίας

3.Δ/ντρια Διοίκησης